

Hyviä käytänteitä haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi

2022

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

YKSILÖTASO

- Käytössä **Lapset puheeksi -menetelmä**.
- **Palvelutarpeen arviointi** tehdään vammaisille lapsille ja nuorille, lapsi keskiössä.
- **Lapsen kuuleminen** monin eri tavoin ikätasosta riippuen lastensuojelun toimenpiteissä. Käytössä esim. Pesäpuun kuulemismenettelyt.
- Lapsi osallistuu **lapsen varhaiskasvatussuunnitelma- ja esiopetussuunnitelmakeskusteluun** ikätasolle sopivalla tavalla.
- **Lasten ja nuorten kokemus- ja vähemmistöääntä on hyödynnetty** palveluiden kehittämisessä ja tiedon tuottamisessa.
- Lapsilla ja nuorilla on **mahdollisuus vaikuttaa** lasten oikeuksien edistämiseen esim. **suunnittelemalla, osallistumalla ja toteuttamalla** tapahtumia sekä kampanjoita.

YHTEISÖTASO

- **Yhteisöpalavereita, ryhmäkokouksia, yhteisötoimintaa, yhteisötapaamisia.**
- **Koulutukset työntekijöille** esteettömyydestä, yhdenvertaisuudesta ja saavutettavuudesta.
- Kaupunkisuunnittelun kaavahankkeissa sekä lähiökehittämishankkeissa **työpajoja sekä kyselyitä** lapsille ja nuorille ja pyydetään **jatkuvaa palautetta**.
- **Arjen osallisuus toteutuu päiväkodin pedagogisen toimintakulttuurin ja toiminnallisten tapojen kautta. Osallisuus varhaiskasvatuksen painopisteenä.** Esim. Lasten kokoukset ja Vihreä lippu -ympäristöraati.
- **Kokemuksellisen hyvinvointitiedon kerääminen ja hyvinvointipäiväkotinä sekä hyvinvointikoulu toimintamallina.**
- Lapset ja nuoret **osallistuvat** oman kasvuympäristönsä (päiväkodit, koulut, nuorisopalvelut, seurakunta, järjestöt) toiminnan ja tapahtumien kautta **myös alueen palvelukeskittymän palveluiden ja toiminnan kehittämiseen.**
- **Alueen toimijat työskentelevät poikkitoiminnallisesti** yhteistyössä alueen lasten ja nuorten kanssa heidän osallisuutta vahvistaen. Esim. hyvinvointineuvola -toimintamalli ja yhteisövaikuttavuusmalli.

YHTEISÖTASO

- **Luokka- ja kouluyhteisössä vahvistetaan ilmapiiriä**, jossa jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi ja tervetulleeksi ja tuntea olevansa tärkeä osa ryhmää.
- **Kouluissa tiedotetaan** oppilaille ja heidän vanhemmilleen tai huoltajilleen siitä, miten oppilaat voivat osallistua ja vaikuttaa heitä itseään koskeviin asioihin. **Erityishuomiot haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin ja perheisiin.**
- **Osallistumista ja vaikuttamista harjoitellaan** sekä luokkayhteisössä että koko koulun tasolla. Oulun kouluissa toimii **oppilaskunnan hallitukset**, joissa on edustus pääsääntöisesti kaikista koulun luokista. Hallituksen toimintaan voi vaikuttaa, vaikkei ole itse hallituksen jäsen oman luokkansa edustajan kautta.
- Kouluissa ja oppilaitoksissa **kysytään** oppilailta, opiskelijoilta ja heidän vanhemmiltaan **palautetta** säännöllisesti ja kehitetään toimintaa saadun palautteen pohjalta. Esimerkiksi hyvinvoinnista, turvallisuudesta, ruokailusta ja opetuksesta ja kehitetään toimintaa saadun palautteen pohjalta.
- **Yhteistyö** yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotoimijoiden kanssa.
- **Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnittelu** yhdessä lasten ja nuorten kanssa.
- **Tuki** projektihakuihin mm. Nuorten Nero, Nuorten solidaarisuusprojektit.
- **Vertaistoiminnan tukeminen.**

- **Viestitään** positiivisesti ihmisoikeuksiin liittyvistä asioista, tapahtumista ja teemaviikoista. **Kehitetään** myös lapsille ja nuorille suunnattua viestintää ja **otetaan käyttöön** heidän käyttämiään somekanavia. **Osallistetaan** lapsia viestinnän toteutuksessa ja suunnittelussa.
- **Osallistuva budjetointi**
- **Lapsiystävällinen kunta –toimintamalli ja lapsivaikutusten arvioinnit:**
 - Toimialat tunnistavat ja kirjaavat osana talousarvion suunnittelutyötä ne isot muutokset, jotka edellyttävät lapsivaikutusten arviointia. Toimialojen lapsivaikutusten arvioinnin kohteiden valintaan ja niihin liittyviin prosesseihin tulee olla erityinen vaikutus sillä, että Oulun kaupungissa tunnistetaan haavoittuvat lapset yhdenvertaisuuslain mukaisesti.
- **Kokemusnuoret** = Vaikuttajaryhmä, jossa on lastensuojelun jälkihuoltoonuria
- **ONE:n** edustajat valtuustossa ja lautakunnissa: yhdyskuntalautakunnan, hyvinvointilautakunnan ja sivistyslautakunnan kokouksissa. Pyritään saamaan mukaan moninaisia nuoria.
- **Alueelliset osallisuusryhmät.**
- **Lapset mukana leikkipuistojen suunnittelussa.**
- **Lapset mukana päätöksenteon valmisteluissa:** kyselyt, kuulemiset ja lapsivaikutusten arvioinnit.
- **Kokeilukehittäminen.**